

ਪੜਨਾਂਵ

ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਮੇਰਾ, ਤੇਰਾ, ਉਹ, ਅਸੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਦਿ।

ਰਵੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਡਾਕਟਰ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਡਾਕਟਰ ਹਨ।

ਰਵੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਨਰਸ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਨਰਸ ਹਨ।

ਰਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ।

ਰਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਪੜਨਾਂਵ ਦੀਆਂ 6 ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

- ਪੁਰਖ ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- ਨਿੱਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- ਸੰਬੰਧਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
- ਅਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

ਪੁਰਖਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ

#ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ।

ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ।

ਅਨਯ ਪੁਰਖ

ੳ. ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ- ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ, ਮੇਰੇ, ਮੈਨੂੰ, ਅਸੀਂ, ਸਾਨੂੰ, ਸਾਡਾ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ।

ਅ. ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ- ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ- ਤੂੰ, ਤੇਰਾ, ਤੈਨੂੰ, ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਿ।

ੲ. ਅਨਯ ਪੁਰਖ- ਜਿਸ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਯ ਪੁਰਖ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ- ਉਹ, ਉਹਨਾਂ, ਉਸਦੇ, ਉਸਦੀ, ਉਸਨੂੰ ਆਦਿ।

ਖੁਦਾਹਰਨ:-

ਸੀਤਾ ਨੇ ਰਜਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ । ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।"

ਨਿੱਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

- ਜਹੜਾ ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੇ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨਾਂਵ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ- ਆਪ, ਆਪਣਾ, ਆਪਸ ਆਦਿ।

ਮੈਂ ਆਪ ਉਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਾਂਗੀ।

ਮੁੰਡੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜ ਪਏ।

ਸੰਬੰਧਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

- ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਜੋੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ- ਜੇ, ਸੇ, ਜਿਹੜਾ, ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਆਦਿ।
- **ਜੇ** ਕਰੇਗਾ **ਸੇ** ਭਰੇਗਾ।
- **ਜਿਹੜੇ** ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਜਰੂਰ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

- ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜਨਾਂਵ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ- ਕੌਣ, ਕੀ, ਕਿਹੜਾ, ਕਿਸਦਾ ਆਦਿ।
- ਬਾਹਰ ਕੌਣ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸਨੇ ਦੱਸੀ?
- ਇਹ ਪੈਂਨ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?

ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

- ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਪਈ ਦਿਸ ਰਹੀ ਵਸਤੂ, ਵਿਅਕਤੀ, ਜੀਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ- ਇਹ, ਐਹ ਉਹ ਆਦਿ।
- ਇਹ ਕਾਪੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ।
- ਐਹ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ।

ਅਨਿਸਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ

- ਦ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੀਵ, ਵਸਤੂ, ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਤਾਂ ਕਰੇ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਗਿਆਨ ਨਾ ਕਰਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਿਸਚੇਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ- ਕਈ, ਬਹੁਤ, ਕੁਝ, ਕੋਈ, ਹੋਰ ਆਦਿ।
- **ਕਈ** ਪੜਾਈ ਵਿਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- **ਕੁਝ** ਬੱਚੇ ਪਾਠ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।